

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. lde küldendők
a kéziratok)

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. lde küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Polgármesteri jelentés 1910. évről.

(Folytatás.)

Debreczen sz. kir. város kereskedelme 1910. évben.

Örömmel jelentem, hogy városunk kereskedelme minden vonalon egészséges fejlődést mutat. Ennek oka az, hogy kereskedőink nagyrésze szolid és megbízható alapokra fekteti üzletét és eleget téve a nagykereskedőkkel végzett kölcsönök és bankok követeléseinek, penzzavarral csak a legkritikább esetben kénytelen küzdeni. Igazolja ezen állítást az, hogy városunk területén alig egy néhány csődöt rendelt el a törvényszék és a csődmegnyitásoknál a készlet a legtöbb esetben fedezte a tartozást és így nagyobb megrázkódás nem mutatkozott a debreczeni kereskedelmi piacon. Kereskedőink intelligens, művelt osztályt képeztek minden időben városunkban, százados cégekkel találkozunk, amelyek nem reklamokkal dolgoznak, hanem megbízhatóságukkal vezetnek kereskedelmi téren. Dus árú-

készletük, ezeknek jósága biztosítja részükre a közönség keresletét, mert a vevő mindazt a kereskedelmi cikket megtalálja, ami az ország fővárosában kapható. Ugyancsak kereskedőink vezetnek nálunk társadalmi téren, tevékeny részt vesznek a kulturális és emberbaráti mozgalmakban és neveiket mindenütt ott látjuk, ahol áldozni és cselekvőleg kell tenni a közjóért. A kereskedelmi szakoktatást a régi Kereskedő-Társulat intézi különböző tagozatu iskoláiban és az azokból kikerülő ifjak nemcsak gyakorlati és elméleti tudást, de magasabb fokú intelligenciát is visznek be az üzletekbe. Önképző körök művelik a nemesebb szórakozásokat kedvelő kereskedelmi ifjúságot.

A kereskedelmi szakoktatás hat tagozat szerint műveli a kereskedelmi pályára készülő ifjúságot, nevezetesen: a felső kereskedelmi, a női felső kereskedelmi, a kereskedő tanonciskolában, a női kereskedelmi tanfolyamban, a kereskedelmi esti tanfolyamban, a polgári fiúiskolában, mely hat tagozatnak 1910. évben 954 tanulója volt.

A debreceni pénzüintézetek 1910. évi állapota a szövetkezetek nélkül.

Bank neve	Részvény tőke	Tartalék- alap	Nyugd alap	Takarék betét	Váltó tárca	Vissz- leszámitol.	Előlegek folyó sz.	Jelzálog kölcsonök	Kezel. költség.	1910. évi nyereség	Részv. oszt.
k o r o n á b a n											
Alföldi takarékp.	1.200,000	636,225	—	6.578,250	3.180,937	—	1.402,918	3.410,722	23,338	174,615	9%
Ált. forg. bank	3.000,000	—	21,775	3.248,827	—	—	1.839,314	1.363,394	195,282	270,034	6%
Bankegyesül. rt.	800,000	50,000	—	1.790,480	8.350,033	914,024	504,824	85,480	72,837	76,056	6%
Debr. bank rt.	500,000	30,000	—	1.258,043	3.897,741	2.191,929	388,704	—	6581	40,900	—
Debr. Első Tak.	3.000,000	6.536,755	500,000	23.468,319	2.070,985	776,038	9.841,704	12.414,234	324,872	790,947	20%
Debr. Hitelbank	2.000,000	250,566	—	3.723,593	16.632,030	8.114,558	1.178,092	5.148,415	81,226	253,155	7%
Debr. Ip. és K. b.	1.200,000	666,976	—	4.460,164	7.080,227	2.683,377	1.692,957	1.776,412	20,660	156,762	8%
Gazd. takarékp.	500,000	—	—	nem mérleg.	4.363,815	1.938,423	—	—	—	—	—
Közgazd. Bank	1.400,000	829,000	105,010	6.024,344	8.960,866	4.810,257	4.653,934	1.003,726	62,070	209,705	9%
Magy. ált. hit. b. f.	külön könyvv. nincs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagym. alf. bank	500,000	—	—	90,549	980,159	816,577	253,464	—	—	—	—
Tak. és hit. int.	700,000	425,042	69,602	3.085,493	4.582,598	1.960,611	896,797	849,978	7929	92,051	8 1/2
Vas. alk. tak.-p.	500,000	10,500	—	361,774	1.194,437	439,194	106,611	49,709	14,448	21,622	—

Posta, táviró és távbeszélő forgalom Debreczenben 1910. évben.

Debreczen városba érkezett bérmentes és bérmentetlen levél és zárt lev. 2.888.808 db, levelező lap 1.349,452 db, nyomtatvány és minta 1.111,552 db, portómentes küldemények 493,064 db. Ajánlott levél érke. 196.976 db, feladatott 210,548 db. Csomag érkezett 302,796 db, feladatott 191,672 db. Pénzes levél érkezett 11,908 db, feladatott 15,288 db. Portómentes pénzes levél érkezett 24,336 db. Utánvétel érkezett 48,984 db. Utalványok be- és kifizetése: érke. 229,639 drbon 12.747,417 kor., feladatott 172,583 drbon 5.766,310 kor.

Posta, táviró és távbeszélő forgalom Debreczenben 1910. évben.

Távirat feladatott 113,507 db, érkezett 87,082 db. Takaré- és csekk forgalom. Befizettetett 17.511,223 kor. Kifizettetett 5.369,740 kor. Távbeszélő előfizető 845, állomás 900. A távbeszélgetések száma 1.080,483.

Az osztrák-magyar bank debreczeni fiókjának forgalma 1910. évben.

Váltók és varrantok és értékpapírok leszámítolása 93.088,242 kor. Engedélyezett kölcsönök kész zálogra 6.411,800 kor. Benyújtott beszédési érték 117,942 kor.

Őszi rozs. Learatott terület 9000 k. h., termett átlag k. h.-ként 6·23 mm., összesen 56,070 mm.

Kétszeres. Learatott terület 1300 k. h., termett átlag k. h.-ként 9·00 mm., összesen 9100 mm.

Őszi árpa. Learatott terület 1000 k. h., term. átlag k. h.-ként 7·50 mm., összesen 7500 mm.

Tavaszi árpa. Learatott terület 4500 k. h., term. átl. k. h.-ként 6·43 mm., összesen 29,025 mm.

Zab. Learatott terület 2000 k. h., term. átlag k. h.-ként 5·17 mm., összesen 10,340 mm.

Szemes tengeri. Learatott terület 20,000 k. h., term. átlag k. b.-ként 7·11 mm., összesen 142,200 mm.

(Folyt. köv.)

M. kir. posta- és táviratigazgatóság Nagyváradon.

49,376—1911.

Figyelmeztetés

a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése stb. tárgyában.

A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó.

Vászon- vagy papirburkolattal bíró csomagokat göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztezési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények címirataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papirlapokra irt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogyha a burkolaton levő címirat leesnék, elveszne vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Wienbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címirataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 klg., egy pulyka 3 klg., 2 liter bor stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Siket s. k.

20,548. ikt. szám.
1911.

Békés vármegye alispánjától.

Körözüvény.

Mezőberényből ez év elején ismeretlen helyre távozott Darula Pál szabó és tőle állítólag különváltan élő felesége Bogyó Ilona nyomozandók, feltalálás esetén az általuk azelőtt 9 évvel Temesváron nevelésbe vett fiu illetőségi viszonyaira nézve tüzetesen meghallgatandók és a felvett jegyzőkönyvvel Békés vármegye alispánja értesítendő. Gyulán, 1911 november hó 18-án.

Alispán.

Mirek.

Tisztelettel értesitem, hogy a legközelebb tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen a következő ügyekben fog névszerinti szavazás tartatni:

1. A Suba Sándor és neje tulajdonát képező Hadházi-utca 16. számú házastelek megszerzése felett (harmad izben).

2. Az Oláh Imre tulajdonát képező Széchenyi-utca 20. számú házastelek megszerzése felett (harmad izben).

3. A Böszörményi Imre és neje tulajdonát képező Meszena-utca 9. számú házastelek megszerzése felett (harmad izben.)

4. A Márkus Miksa tulajdonát képező Vendég-utca 4. számú házastelek megszerzése felett (harmad izben).

5. A Perge-féle József kir. herceg-utcai ház utáni ondódi föld eladása felett (harmad izben).

6. A néh. Lókody Bálintné örökösei tulajdonát képező Késes-utca 43. számú házastelek megvétele felett (első izben).

7. A Bethlen-utca 13. számú házastelek eladása felett (első izben).

Debreczen, 1911 december 1.

Kovács József,
polgármester.

— **Vecsey Imre nyugdíjaztatása.** Vecsey Imre polgármester helyettes főjegyző, lapunk főszerkesztője nyugdíjaztatása iránt folyamodott a törvényhatósági bizottsági közgyűléshez, hivatkozással betegségére. Vecsey Imre távozását a főjegyzői székéből mindnyájan fájjaljuk, mert tehetségével, közigazgatási tudásával, széleskörű műveltségével disze volt állásának. Vecsey Imre 1890 szeptember 5-ikén lépett a város szolgálatába mint elnöki titkár, 1893-ban II-od aljegyző, 1894-ben I. aljegyző, ugyanezen évben pedig tanácsnok lett, majd főjegyzővé választotta a törvényhatósági bizottsági közgyűlés egyhangú akarata. Huszonegy évi hivataloskodása alatt nemcsak a reábizott ügyeket intézte el tudásával, szorgalmával, de kedves uri modorával kiérdemelte mindnyájunk szeretetét és becsülését. És midőn fájdalmas érzéssel veszünk tőle bucsut, reméljük, hogy egészsége teljesen visszaállván, más téren is fogja

érvényesíteni tudását. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a közhangulat egyértelműleg Körner Adolf tb. főjegyző tanácsnokot jelöli a főjegyzői székbe. És erre a bizalomra Körner Adolf rászolgált. Értékes ember, elpusztíthatlan munkaerővel, világos fejjel, sok tudással és vasszorgalommal. Egyenes gondolkozásu, tiszta jellemű, a maga lábán járó, aki a legnehezebb ügyosztályt hosszú időközön keresztül szakavatott és gyors kezekkel vezeti. Birja az egész város becsülését, igaz szeretetét. Megválasztatása tehát a mi örömnünkre bizton várható.

— **Arcképes igazolványok kiállítása.** A m. kir. belügyminiszter ur 88,927—1897. B. M. számú körrendelete értelmében a lakbér illetményen kívül 1600 korona, vagy ennél nagyobb fizetést élvező törvényhatósági közigazgatási tisztviselők a rendszeresített 50%-os utazási kedvezményre úgy a maguk, mint családtagjaik részére, csak azon esetben tarthatnak igényt, ha a naptári évre szóló arcképes igazolványt a magok részére kiállítatják. Tekintettel pedig arra, hogy a törvényhatóságnál állandóan alkalmazot, nyugdíjjogosult tisztviselők kezdő javadalmazása 1800 kor., az érdekeltek figyelmét Belügyminiszter urnak fenti számú rendeletében foglaltakra felhívom s egyben jelzem, hogy az arcképes igazolványok kiállítása, illetve meghosszabbítás végett legkésőbb a hó 28-án fognak a m. kir. államvasutak igazgatóságához felterjesztetni. Szabó Elek, polgármesteri titkár.

— **A törvényhatósági joggal felruházott városok levéltárosai** f. hónap 7-ikén értekezletet tartottak lapunk felelős szerkesztőjének elnöklésével Budapesten. Az értekezleten elfogadták a levéltárosok magasabb fizető osztályba sorolás végett szerkesztett memorandumot, melyet nyomban elvittek Némety Károly dr. államtitkár urhoz. Itt Koncz Ákos főlevéltáros hosszabb beszéddel kérte az államtitkár urat a kérelem jóakaratu elbírálására. Az államtitkár ur szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy mindazt megteszi, ami a levéltárosi kar nivójának emelésére szolgál. Biztosította a kart a legnagyobb jóakarataról és arról, hogy a városi törvény keretében figyelembe veszi a levéltárosok VIII. fizető osztályba jutás ügyében beadott kérelmüket. A küldöttségben résztvettek: Koncz Ákos debreczeni, Molnár Mihály hódmezővásárhelyi, Sefcsik Ferenc győri, Juhász Viktorszékesfehérvári, Sz. Szigethy Vilmos szegedi, Ziegler Tivadarpécsi, László János kolozsvári, Rohács Albin komáromi főlevéltárosok. A többiek részint hivatalos elfoglaltságuk, részint betegségük miatt kimentették magukat, ismét egyes főlevéltárosok nem reagáltak a felhívásra, amiből a jelenlevők azt következtették, hogy oly jól megy dolguk, miszerint egyáltalában nem kívánnak sem rang-, sem fizetésemelést.

— **Nemesi iratok és címeres pecsétek Nógrád vármegye levéltárában.** Ezen a címen Simon János Nógrád vármegye levéltárnoka egy betűsoros névjegyzéket állított össze és adott ki, melyben felsorolja, hogy mely családokra vonatkozólag találhatók nemesség, címert és esetleg előnevet igazoló okmányok Nógrád megye gazdag levéltárában. A több mint 1600 családot magában foglaló könyvet, melyben nemcsak Nógrád megye, hanem Magyarország nagyon sok más vármegyéjének családai is szerepelnek, hosszabb előszó vezet be, mely úgy az alispáni hivatalok, mint a belügyminisztérium előtt történő nemesség, előnév és címerigazoltatásra nézve gyakorlati utbaigazítást is ad. A munka 2 koronáért kapható a szerzőnél Balassagyarmaton.

Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától.

322—1911. V. szám.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál részben kinevezésem, részben pedig az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás utján betöltendő alább megnevezett állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Állás	Fizetés	Lakbér	Városi pótlék
Gyámpénztárnok	2600	800	800
Mérnök	2600	800	800
Adófőtiszt	2600	800	800
Árvaszéki iktató	2000	720	600
Árvaszéki kiadó	2000	720	600
Árvaszéki irattáros	2000	720	600
Katonaügyi iktató	2000	720	600
Levéltárnok	2000	720	600
Katonaügyi segéd nyilvántartó	1400	640	400
Rendőrségi büntetéspénz behajtó	1400	640	400
Rendőrségi kézbesítést vezető	1400	640	400

A gyámpénztárnoki állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 18. §-ában, a mérnöki állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 10. §-ában, a levéltárnoki állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 13. §-ában, az árvaszéki iktató, árvaszéki kiadó, árvaszéki irattáros, katonaügyi iktató, katonaügyi segéd nyilvántartó, rendőrségi büntetéspénz behajtó, rendőrségi kézbesítést vezető állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 19. §-ában körülírt minősítéssel s végül az adófőtiszt állásra pályázóknak községi jegyzői oklevéllel, vagy valamely középiskolai érettségi bizonyítvánnyal kell birniok.

A gyámpénztárnoki állás a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által az általános tisztujtásig, választás utján, a mérnöki, adófőtiszt, árvaszéki iktatói, árvaszéki kiadói, árvaszéki irattárosi, katonaügyi iktatói, katonaügyi segédnyilvántartói, rendőrségi büntetéspénz behajtói és törvényhatósági bizottsági közgyűlés által életfogytiglan választás utján, a levéltárnoki és rendőrségi kézbesítést vezető állások pedig kinevezésem utján, életfogytiglan fognak betöltetni.

Felhívom mindazokat, kik ezekre az állásokra pályázni kívánnak s a fent kitüntetett minősítéssel bírnak, hogy okmányaikkal kellően felszerelt s szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényeket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez, folyó évi december hó 20. napjának délután 5 órájáig annival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1911 december 2.

Domahidy Elemér s. k.,
főispán.